

Heemstede

Collegebericht

Collegevergadering: 13 juli 2023

Zaaknummer : nnb
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. Meerhoff/A.H.A. Grummel
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Collegebericht: aanvullende informatie nav vragen en toezeggingen opvang amv Heemsteedse Dreef

Aanleiding

In de commissie Samenleving van 26 juni en 6 juli, inzake het toevoegen van de locatie Heemsteedse Dreef 156 aan het regionaal plan opvang asielzoekers Kennemerland voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv), zijn verschillende toezeggingen gedaan door het college. Tevens is een extra bijeenkomst georganiseerd op 10 juli voor omwonenden waar vragen gesteld zijn en zorgen gedeeld.

In dit collegebericht gaan we graag dieper in op deze zorgen en wensen van omwonenden en wensen en bedenkingen van de raad. Ook worden de toezeggingen die zijn gedaan door de wethouders met dit collegebericht afgehandeld.

Omvang locatie Heemsteedse Dreef 156 in relatie tot aantal op te vangen jongeren

Door zowel de commissie als omwonenden zijn zorgen geuit over de omvang van de locatie in relatie tot het aantal jongeren. Zoals de omvang van de gemeenschappelijke ruimten, een wens voor gefaseerde ingroei en de wens van een kleiner groepsgrootte dan 20 tot 25. Het college is structureel in gesprek met het COA en heeft de zorgen gedeeld.

- Uitgangspunt van het COA is maatwerk. In principe bepaalt de omvang van het pand na verbouwing de maximale capaciteit van het pand. Volgens de concept bouwtekeningen is de verwachting dat maximaal 25 plekken mogelijk is.
- COA heeft naar aanleiding van de omwonenden avond een tweede extra schouw door het team verantwoordelijk voor de sociale begeleiding van amv'ers van het pand gedaan. Dit op basis van de vraag of het gestelde aantal van 20 tot 25 een haalbaar en leefbaar uitgangspunt is en het pand een gezonde en sociale leefomgeving kan bieden. Ook na deze tweede extra schouw concludeert het COA dat dit pand een hele goede locatie is om deze groep te huisvesten. De locatie biedt de jongeren voldoende privacy en gezelligheid, het is een huiselijke omgeving. Het huis is overzichtelijk en biedt voldoende ruimte om zich te verspreiden over de locatie, de leefruimte is geschikt.
- Ingroei is mogelijk, we zijn opnieuw in gesprek met het Coa over een eventueel aangepast model. Dit naar aanleiding van de vragen die omwonenden en raadsleden hebben gesteld en zorgen die zij hebben gedeeld. Hier komt het college mondeling op terug tijdens de raadsvergadering.
- Omvang van de gemeenschappelijke leefruimtes, exclusief slaapkamers zijn bij elkaar ongeveer 99m2 (eetkeuken, huiskamer, multifunctionele ruimte, kantoorruimten). De precieze afmetingen zijn pas bekend na verbouwing.

Voldoende zorg, begeleiding en onderwijs voor de jongeren

Er zijn meerdere vragen gesteld over de druk op de zorg, het onderwijs en de begeleiding van de amv'ers in Heemstede. Hieronder alles nog even op een rij:

- Er is een infographic gemaakt van de zorg die om een amv'er heen staat, zie bijlage 2. Deze tekening maakt duidelijk dat er veel begeleiding om de amv'er heen staat. De eerste aanspreekpunten voor de amv'er zijn de woonbegeleider en zijn voogd van St. Nidos. Daarnaast zijn er zo nodig de gedragsdeskundigen en natuurlijk de locatiemanager. Om de jongere heen staan ook het onderwijs, de gezondheidszorg, het Centrum voor Jeugd en Gezin Heemstede, sport en welzijn, en de vrijwilligers.
- Per jongere is er een begeleidingsplan, dit is maatwerk. Zo zal er met de ene jongere andere afspraken worden gemaakt over hoe laat hij of zij mag thuiskomen, net als ouders doen met hun kinderen.
- Naast de zorg om een amv'er zijn er op de locatie 24/7 minimaal twee begeleiders aanwezig. Zij zorgen onder andere voor de huisregels en de naleving daarvan. Er is een corveelijst (vuilnis buiten zetten, boodschappen doen etc) en er wordt regelmatig gekookt en gegeten met elkaar. Wanneer nodig kan een jongeren zich terugtrekken in een van de slaapkamers of gemeenschappelijke ruimte. De ervaring van het Coa is dat jongeren juist ook de veiligheid bij elkaar opzoeken. Zij zorgen er met elkaar voor dat de eventuele overlast beperkt blijft, door niet tegelijkertijd met teveel jongeren in de tuin te staan bijvoorbeeld en rekening te houden met de burens. Anderzijds zijn het jongeren die meedoen in de samenleving en zich graag ontwikkelen als onderdeel van bewoners in een wijk.
- Zoals bekend zijn er wachtlijsten bij de ISK (internationale Schakel Klas) in Haarlem en Haarlemmermeer. Op dit moment worden daar regionaal afspraken over gemaakt op basis van de huidige taakstellingen (Oekraïne, statushouders en asiel), met als uitgangspunt dat iedere jongere naar het ISK kan. In september staat er een grote bijeenkomst met gemeenten en schoolbesturen gepland om de verschillende scenario's verder met elkaar uit te werken, denk daarbij aan meerdere satellietlocaties, samenwerking met vrijwilligers en eerdere laten doorstromen naar regulier onderwijs.
- Daarnaast is de gemeente voor onze jongeren op de Heemsteedse Dreef in gesprek met de middelbare scholen in Heemstede voor tijdelijk onderwijs aan de amv'ers, wanneer het regionaal niet snel genoeg wordt opgelost. Het onderwijs in Heemstede heeft hier positief op gereageerd. Ook sportverenigingen en welzijn zijn benaderd voor dagbestedingsactiviteiten die we samen met het Coa zullen oppakken.
- De afspraken rondom onderwijs, zorg, leefbaarheid (overlast en veiligheid) en begeleiding op de locatie worden vastgelegd in de bestuursovereenkomst tussen Coa en de gemeente.

Vragen inzake doelgroep en evenwichtige samenstelling

De locatie is voor jongeren tussen de 15 en 18 jaar, indien ze na hun 18^e geen andere plek kunnen krijgen mogen ze uiterlijk tot hun 21^e jaar blijven op de opvanglocatie. De evenwichtige samenstelling is aan de kennis en kunde van het COA. Daarnaast zijn zij afhankelijk bij de samenstelling van de instroom van minderjarige alleenstaande vluchtelingen op het moment van de start van de opvang. Indien jongeren jonger dan 15 jaar worden geplaatst (de eerste voorkeur is opvang bij gastgezin voor jongeren onder de 15 jaar <https://www.nidos.nl/voor-opvangouders/opvangouder-worden/>) dan wordt de raad geïnformeerd.

Afspraken over leefbaarheid met de inwoners in de wijk

Zoals aangekondigd heeft op 10 juli het eerste omwonendenoverleg plaatsgevonden. Er leefden echter nog veel vragen vooral over de aantallen jongeren versus het pand. We zijn dan ook niet toegekomen om afspraken te maken over de vijf punten (niet uitputtend als onderwerpen voor een omwonendenoverleg): veiligheid, overlast, sociaal programma (onderwijs, buddy systeem, bijles), ruimtelijke aspecten. Als de raad akkoord gaat met de aankoop 13 juli tijdens de raadsvergadering is het voorstel om op 11 september het eerstvolgende omwonendenoverleg te laten plaatsvinden en dan nader in te gaan op onder andere de vijf voorgestelde punten.

Afspraken in huurovereenkomst inzake verbouwing en start huur

Naar aanleiding van vragen over de verbouwing van 3 maanden van het pand door het Coa heeft het college de afspraken met betrekking tot de start van de huur verder aangescherpt. De afspraak is dat het Coa zodra de eerste bewoner de woning betreft huur gaat betalen. Echter deze afspraak is aangescherpt met; indien de verbouwing langer duurt dan 5 maanden, het Coa huur gaat betalen 5 maanden na oplevering van het pand, onafhankelijk van de verbouwing. Het COA werkt met vaste aannemers en verwacht geen vertraging.

Arrest Didam in relatie tot aanbieden van opvanglocatie aan meerdere huurders?

Nazending of mondeling toegelicht tijdens de raad.

Nakomen afspraken COA en opzeggen bestuursovereenkomst

Indien het COA de afspraken in de bestuursovereenkomst structureel niet nakomt kan de bestuursovereenkomst worden opgezegd door de gemeente. Daarmee kan ook de huurovereenkomst met de in acht neming van de wettelijk termijn van twee maanden tussentijds worden opgezegd. Dit wordt opgenomen in beide overeenkomsten.

In dit kader zijn er een paar specifieke wensen en bedenkingen gegeven. De toevoeging in de bestuursovereenkomst dat er bij veelvuldige overlast overgegaan wordt tot ontbinding wordt verder uitgewerkt. Het opnemen van een boetebeding bij onvoldoende begeleiding nemen we niet mee omdat het college van mening is dat de locatie sluit bij onvoldoende begeleiding, dit zal als zodanig worden opgenomen in de bestuursovereenkomst. De wens om bij wanprestatie en daarmee na beëindiging van de huurovereenkomst er alsnog huur verschuldigd zou zijn door het Coa, houdt juridisch geen stand. De verplichting tot betaling vervalt zodra de huurovereenkomst wordt ontbonden. De relatie tussen gemeente en Coa is dan beëindigd en daarmee kun je geen huur meer eisen.

Nadere vragen planschade in relatie tot gebruik pand als beschermd wonen

Mondelinge toelichting in de raad.

Mogelijke andere opvang locaties

Het college zal de raad informeren als het Coa en de eigenaren tot overeenkomst zijn gekomen over de andere locaties voor asielopvang in Heemstede.

Vragen inzake kapitaallasten pand Heemsteedse Dreef versus verhuur

jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Boekwaarde	1.928.500	1.880.288	1.832.075	1.783.863	1.735.650	1.687.438	1.639.225	1.591.013	1.542.800	1.494.588

afschrijving 40 jaar	48.213	48.213	48.213	48.213	48.213	48.213	48.213	48.213	48.213	48.213
rentekosten	9.643	9.401	9.160	8.919	8.678	8.437	8.196	7.955	7.714	7.473
totaal kapitaallasten	57.855	57.614	57.373	57.132	56.891	56.650	56.409	56.168	55.927	55.685
jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Opbrengst huur COA	75.900	75.900	75.900	75.900	75.900	75.900	75.900	75.900	75.900	75.900
jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
verschil huur en kapitaallast	18.045	18.286	18.527	18.768	19.009	19.250	19.491	19.732	19.974	20.215
na 5 jaar huur in onderhoudsfonds	92.636									
na 10 jaar huur in onderhoudsfonds	191.298									

Noot: de huuropbrengst wordt jaarlijks geïndexeerd. Het verschil tussen huur en kapitaallast wordt in het onderhoudsfonds gestort.

Nood blijft onverminderd hoog

Het college wil u tevens informeren over de Kamerbrief van staatssecretaris Van der Burg van 24 mei, zie bijlage 1 Kamerbrief actuele situatie asiel, hierin staat:

1. Een oproep van de staatssecretaris over de hoge nood in Ter Apel en andere nood- en crisis-opvangplekken in Nederland.
2. Tevens wordt erkend dat de website van Coa op sommige onderdelen achterhaald is. De staatssecretaris geeft aan dat de website van het Coa inzake kleine opvanglocaties op korte termijn wordt geactualiseerd.
3. Tot slot is het van belang om ook het onderzoek naar de slechte omstandigheden in nood- en crisis opvang voor minderjarige vluchtelingen in het oog te houden (zie bijlage 3. Rapport van de ombudsman naar 'Alleen volwassen worden'). Mensonwaardig, oordelen de Nationale Ombudsman en de Kinderombudsvrouw in juni 2022. Gemeenten bieden structureel te weinig plekken aan voor reguliere asielzoekerscentra. Het rapport van de beide ombudsmannen is niet het eerste waarin harde kritiek wordt geuit op de leefomstandigheden van asielkinderen in Nederland.

Bijlagen:

1. Kamerbrief actuele situatie asiel
2. Infographic: Zorg om een amv'er
3. Rapport ombudsman 'Alleen volwassen worden'